
MET OOG OP DE TOEKOMST

Coalitieakkoord 2026-2030

gemeente
Renswoude

Gemeentehuis

OP Renswoude
Onafhankelijke Partij Renswoude

SGP
Renswoude

Voorwoord

In een tijd van internationale onrust, groeiende onzekerheden en toenemende druk op samenleving en bestuur, wordt juist ook op lokaal niveau een beroep gedaan op verantwoordelijkheid, nuchterheid en onderlinge verbondenheid. Onze inwoners hebben bij de recente verkiezingen een duidelijke keuze gemaakt voor partijen die staan voor betrokken, betrouwbaar en herkenbaar bestuur dicht bij de mensen. Vanuit die verantwoordelijkheid hebben OPRenswoude en SGP de bereidheid uitgesproken om samen het college te vormen. Daarbij past bescheidenheid én openheid: wij willen nadrukkelijk de andere partijen uitnodigen om vanuit ieders rol en overtuiging bij te dragen aan wat goed is voor Renswoude. Samenwerking, in wederzijds respect, is noodzakelijk om de uitdagingen van deze tijd het hoofd te bieden.

Renswoude is en blijft een zelfstandige gemeente, geworteld in een hechte gemeenschap met een eigen karakter. Die zelfstandigheid is van grote waarde, omdat zij de betrokkenheid van inwoners vergroot en de afstand tussen bestuur en samenleving klein houdt. Tegelijk vraagt dit om een gemeentelijke organisatie die betrouwbaar, toegankelijk en dienstbaar is aan haar inwoners: duidelijk in communicatie, zorgvuldig in afwegingen en praktisch in uitvoering. Wij bouwen aan een gemeente die luistert, meedenkt en doet wat zij belooft. Met het oog op de toekomst is de coalitie voornemens om in deze bestuursperiode een integrale visie op Renswoude richting 2050 op te stellen, waarbij we met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners de koers van ons dorp bepalen. Deze integrale visie richting 2050 geeft richting aan de ontwikkeling van Renswoude op het gebied van woningbouw, leefbaarheid, sociale cohesie, voorzieningen, bereikbaarheid, duurzaamheid, economie, groen en het behoud van het dorpse karakter. Hierbij wordt de visie samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners opgesteld en dient deze als een flexibel kompas voor toekomstige vraagstukken: een document dat houvast biedt, maar tegelijk meebeweegt met nieuwe ontwikkelingen en blijvend aansluit bij de wensen van ons dorp.

Op het gebied van wonen en economie staan we voor concrete en urgente opgaven. Groei is nodig, maar moet passen bij de schaal en het karakter van Renswoude. Tegelijk vormt een sterke lokale economie, waaronder een uitstekend voorzieningenniveau, de basis voor een leefbaar dorp. Ondernemers, agrariërs en middenstanders verdienen ruimte om te ondernemen, binnen duidelijke kaders en met oog voor de leefomgeving.

Renswoude is een gemeenschap waar mensen naar elkaar omzien en dat willen we behouden en versterken. Goede zorg, een passend welzijnsniveau en aandacht voor de jeugd en kwetsbaren vormen daarin belangrijke pijlers. Hulp moet dichtbij, persoonlijk en doelmatig zijn, met oog voor de menselijke maat. Tegelijk erkennen we de onmisbare rol van gezinnen, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties. De gemeente ondersteunt waar nodig, maar laat ook ruimte voor eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid vanuit de samenleving.

De ruimtelijke ontwikkeling van Renswoude vraagt om zorgvuldige keuzes. De beschikbare ruimte is beperkt en vraagt om een evenwichtige afweging tussen wonen, werken, natuur en leefbaarheid. We kiezen voor ontwikkeling die past bij het dorpse karakter, met respect voor landschap, agrarische sector en bestaande structuren. Kwaliteit van de leefomgeving staat voorop: een veilige, groene en goed ingerichte openbare ruimte draagt bij aan het welzijn van inwoners. Daarbij is participatie van inwoners van groot belang, zodat plannen gedragen worden en aansluiten bij wat er leeft in het dorp.

Renswoude staat niet op zichzelf. Samenwerking in de regio is noodzakelijk om grote opgaven het hoofd te bieden, bijvoorbeeld op het gebied van economie, mobiliteit en energie. Tegelijk blijven wij waken voor het behoud van onze eigen identiteit en zelfstandigheid. Regionale samenwerking moet

bijdragen aan de kracht van Renswoude en mag nooit leiden tot onnodige afstand tot onze inwoners. Wij kiezen voor een praktische en kritische houding: samenwerken waar het meerwaarde heeft, zelfstandig blijven waar het kan.

Met dit coalitieakkoord spreken wij de ambitie uit, om met vertrouwen, verantwoordelijkheid en betrokkenheid, samen te werken aan de toekomst van Renswoude. Wij nodigen inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties van harte uit om met ons mee te doen. Alleen door samen de handen ineen te slaan, bouwen we verder aan een dorp dat sterk, leefbaar en verbonden blijft, nu en voor de generaties die na ons komen.

Overeengekomen te Renswoude op 16 juni 2026 en getekend namens de partijen OPRenswoude en SGP,

Henk van der Schoor

SGP

Erik Mandersloot

OPRenswoude

Evert Blaauwendraat

OPRenswoude

Henk Don

SGP

Jeroen Heijboer

SGP

Odile de Man

OPRenswoude

Inhoud

1. Wonen & Werken	2
1.1 Wonen	2
1.2 Werken	3
1.3 Recreatie en toerisme.....	5
2. Fysieke leefomgeving.....	6
2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en Gebiedsrealisatie.....	6
2.2 Energiezekerheid en warmte.....	7
2.3 Bereikbaarheid, vervoer en verkeersveiligheid	8
2.4 Beheer en onderhoud openbare buitenruimte.....	10
2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving bouw	10
3. Sociale leefomgeving	11
3.1 Gezinnen, Jeugd en Jongeren	11
3.2 Participatie.....	12
3.3 Maatschappelijke ondersteuning	12
3.4 Welzijn	13
3.5 Gezondheid.....	13
3.6 Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing	14
4. Dienstverlening en bestuur	15
4.1 Participatie en burgerinitiatief.....	15
4.2 Verbetering dienstverlening	15
4.3 Financiële uitgangspunten en kaders	15
4.4 De werkorganisatie	17

1. Wonen & Werken

Renswoude is een dorp met een hechte gemeenschap, een sterke lokale economie en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Tegelijkertijd staat dit onder druk door ontwikkelingen op de woningmarkt, veranderingen in de economie en toenemende ruimteclaims. De behoefte aan betaalbare woningen is groot, terwijl het karakter van het dorp behouden moet blijven. Groei is nodig, maar niet tegen elke prijs: ontwikkeling moet passen bij de schaal en identiteit van Renswoude.

De coalitie benadrukt dat wonen en werken onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Een gezonde lokale economie draagt bij aan leefbaarheid, waarbij voldoende passende woningen noodzakelijk zijn om jongeren, gezinnen en ouderen voor het dorp te behouden.

De woningnood is landelijk, regionaal en lokaal een urgent vraagstuk. In de regio Foodvalley zijn daarom afspraken gemaakt met het Rijk en de provincie om fors meer woningen te realiseren, met nadruk op betaalbaarheid en een evenwichtige verdeling van de doelgroepen. Zo wordt ingezet op duizenden extra woningen, waarvan een belangrijk deel betaalbaar moet zijn en een deel wettelijk in de sociale huursector moet vallen. Deze regionale opgave vraagt ook van Renswoude een bijdrage, die bij de schaal en sociale structuur van ons dorp moet passen.

Ons uitgangspunt blijft dat beleid moet aansluiten bij de lokale situatie. Geen generieke oplossingen, maar maatwerk. Dat betekent bouwen naar behoefte, met oog voor de eigen inwoners en de samenhang in het dorp. De gemeente heeft hierin een duidelijke rol: faciliteren, verbinden en sturen waar nodig. Ons eigen woningbedrijf speelt hierin een belangrijke rol.

1.1 Wonen

Wij zetten in op het realiseren van voldoende, betaalbare en passende woningen voor onze eigen inwoners. Uitgangspunt is dat wie in Renswoude is opgegroeid of geworteld, een realistische kans moet hebben om hier te blijven wonen.

Nieuwbouw in Renswoude is er in de eerste plaats voor onze eigen inwoners. We bouwen met oog voor het dorpse karakter: passend, zorgvuldig ingepast en met verstand van de schaal van ons dorp. We zetten in op betaalbare woningen in alle segmenten, zodat wonen bereikbaar blijft voor de verschillende groepen inwoners. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat ouderen kunnen doorstromen naar een woning die past bij hun levensfase, zodat er beweging ontstaat op de woningmarkt en deze woningen vrijkomen voor nieuwe generaties. Uitgangspunt vormen de woonbehoefte-onderzoeken, maar steeds met één helder vertrekpunt: bouwen voor Renswoude, met behoud van ons dorpse karakter en met oog voor een leefbaar, toekomstbestendig dorp voor iedereen.

In regionaal verband wordt samengewerkt aan de woningbouwopgave. Binnen de afspraken van de regio Foodvalley wordt ingezet op versnelling van woningbouw, het vergroten van het aandeel betaalbare woningen en een evenwichtige verdeling van de doelgroepen. Daarnaast wordt gewerkt met zogenaamde “fair share”-afspraken, waarbij gemeenten gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de huisvesting van aandachtsgroepen, zoals ouderen en kwetsbaren. De inzet van de coalitie is ook nadrukkelijk dat de afspraken moeten passen bij onze lokale gemeenschap. Datzelfde

geldt voor de nieuwe landelijke kaders op het gebied van volkshuisvesting. Sociale huurwoningen zijn primair bedoeld voor inwoners van Renswoude.

Statushouders. Voor de huisvesting van statushouders geldt dat wij onze verantwoordelijkheid nemen binnen de wettelijke kaders, altijd met oog voor de draagkracht van onze gemeenschap en de beschikbaarheid van woningen. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging, waarbij tijdelijke of flexibele oplossingen kunnen worden ingezet om de bestaande woningvoorraad niet onevenredig te belasten. Daarbij vinden wij het belangrijk dat opvang en huisvesting passen bij de schaal en het karakter van Renswoude en dat de leefbaarheid in onze dorpen en buurten behouden blijft. Wij zoeken daarom steeds naar een evenwicht tussen onze maatschappelijke en wettelijke verplichtingen enerzijds en het behoud van sociale samenhang, leefbaarheid en draagvlak binnen onze gemeenschap anderzijds.

- In de coalitieperiode zullen het nieuwe omgevingsprogramma volkshuisvesting en de nieuwe portefeuillestrategie aan de raad worden voorgelegd.
- De huisvesting van statushouders gaat niet per definitie boven die van andere aandachtsgroepen. Statushouders worden evenwichtig over het dorp verdeeld.

1.2 Werken

Ondernemers, boeren en middenstand vormen de ruggengraat van het dorp en verdienen ruimte om te ondernemen. De gemeente heeft hierin een faciliterende en ondersteunende rol: waar mogelijk met minder regels, duidelijke procedures, heldere communicatie en met één aanspreekpunt voor ondernemers: het ondernemersloket.

Wij zetten in op een gunstig ondernemersklimaat, waarin lokale bedrijven kunnen groeien en nieuwe initiatieven een kans krijgen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het bedrijventerrein Groot Overeem II, dat in principe aan lokale ondernemers zal worden uitgegeven. Economische ontwikkeling moet altijd in balans zijn met de woon- en leefomgeving. De coalitie is van mening dat de huidige verordening op winkelsluitingstijden voldoende ruimte biedt om te ondernemen en zal deze ongewijzigd laten.

De agrarische sector is van essentiële waarde voor Renswoude. Boeren zijn niet alleen ondernemers, maar ook beheerders van het landschap en dragers van de lokale identiteit. Wij richten ons op het behoud van een vitaal buitengebied, met ruimte voor innovatie en toekomstbestendige bedrijfsvoering, binnen duidelijke en haalbare kaders.

Samenwerking, zowel lokaal als regionaal, is noodzakelijk. Binnen de regio Foodvalley wordt samengewerkt aan economische ontwikkeling, bereikbaarheid en innovatie. Deze samenwerking moet bijdragen aan de kracht van Renswoude.

Werkgelegenheid, ondernemerschap en leefbaarheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Door ruimte te geven aan ondernemers en tegelijkertijd duidelijke kaders te stellen, bouwen we aan een sterke en toekomstbestendige lokale economie.

- De coalitie start eind 2026 met uitgifte van percelen Groot Overeem II
- Er komt een ondernemersloket
- De coalitie zal zich nationaal, regionaal en lokaal inspannen zodat boeren kunnen blijven ondernemen

1.3 Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme dragen bij aan de leefbaarheid en bieden kansen voor lokale ondernemers, mits dit in balans blijft met het karakter van het dorp.

Wij zetten in op het behouden en versterken van de kwaliteit van natuur en landschap. Het buitengebied moet een plek blijven waar gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden, met respect voor agrarische activiteiten en de omgeving.

Lokale initiatieven en kleinschalige recreatieve ontwikkelingen krijgen ruimte, zolang deze aansluiten bij de identiteit van Renswoude en de geldende beleidskaders.

Wij investeren in het versterken en verbeteren van recreatieve fiets- en wandelverbindingen, zoals rond de Grebbelinie en het Daatselaarsepad, met aandacht voor veilige en goed ingerichte oversteken bij onder meer de kruisingen met de Barneveldsestraat en de N224 (in samenwerking met de Provincie). Door deze routes aantrekkelijker, veiliger en beter beleefbaar te maken, wordt het gebied rondom Renswoude aantrekkelijker voor recreanten en toeristen. Voor inwoners dragen deze verbeteringen bij aan gezondheid en welzijn door te stimuleren om vaker te bewegen, korte ommetjes te maken en waar mogelijk vaker te kiezen voor de fiets of een wandeling in plaats van de auto.

- De coalitie geeft lokale initiatieven en kleinschalige recreatieve ontwikkelingen ruimte
- De coalitie zet in op aantrekkelijke fiets- en wandelverbindingen

2. Fysieke leefomgeving

2.1 Ruimtelijke ontwikkeling en Gebiedsrealisatie

De ruimte in Renswoude om te ontwikkelen is aan grenzen gebonden. Daarom moeten er keuzes worden gemaakt die zorgvuldig zijn afgewogen.

De Omgevingswet vraagt dat er samenhangend wordt gestuurd op de fysieke leefomgeving. Daartoe is er een drietal nieuwe instrumenten beschikbaar: een omgevingsvisie voor de ruimtelijke koers op de langere termijn, omgevingsprogramma's voor thematische uitwerking vanuit deze visie en vervolgens een juridisch afdwingbaar omgevingsplan met ruimtelijke regels.

Omgevingsvisie. De coalitie hecht belang aan het samen met inwoners ontwikkelen van een omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een integraal en strategisch toekomstdocument waarin de coalitie wil vastleggen hoe de fysieke leefomgeving zich op de lange termijn ontwikkelt, waarbij vanuit gedeelde waarden verschillende belangen en thema's worden afgewogen en dit als richtinggevend kader dient voor beleid, plannen en beslissingen.

De toekomstige inrichting van het landelijk gebied vormt daarbij een belangrijk thema.

Inrichting landelijk gebied. In 2026 wordt de visie op het landelijk gebied vastgelegd, dat als input dient voor de omgevingsvisie. De coalitie kiest voor behoud van balans: landbouw, natuur en leefbaarheid moeten samen kunnen bestaan. Boeren zijn van oudsher beheerder en onderhouder van landschap en natuur; daarom willen wij agrarische bedrijfsvoering zoveel mogelijk ontzien en deze betrekken bij natuur- en landschapsbeheer. Natuurgebieden kunnen deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur, steeds met respect voor het belang van de agrarische sector en met als uitgangspunt dat agrariërs zo min mogelijk worden belemmerd.

Omgevingsprogramma's. De omgevingsprogramma's vormen de uitwerking van deze strategische koers. De coalitie zet in op tenminste twee van deze plannen: een programma: 'waardevolle openbare ruimte'. En - in samenwerking met de regio Foodvalley – een omgevingsprogramma volkshuisvesting.

Omgevingsplan. Het omgevingsplan is het juridisch bindende instrument dat uiterlijk voor 2032 voor het gehele grondgebied wordt vastgesteld. Het omgevingsplan geeft aan welke activiteiten op welke locaties zijn toegestaan en onder welke voorwaarden. De coalitie zet in op het ontwikkelen van een omgevingsplan voor de gebiedsontwikkeling van Binnen de Beken Zuid-Zuidwest.

Onder de titel 'Meer landschap, meer stad' is samen met de Rijksoverheid en de Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een (NOVEX) ontwikkelperspectief opgesteld voor de regio Foodvalley. De regio staat voor een grote opgave: de bouw van ruim 40.000 woningen, de toekomst van de landbouw en het herstel en versterken van natuurgebieden. Deze ontwikkelingen worden steeds meer in samenhang met elkaar opgepakt, omdat ze elkaar beïnvloeden en versterken. Dat vraagt om een actieve en betrokken rol van gemeenten, ook van Renswoude, om ervoor te zorgen dat deze groei en veranderingen goed aansluiten bij de leefomgeving en het karakter van ons dorp.

De te ontwikkelen gebieden grenzend aan en deels in de gemeente, zoals De Klomp en De Roode Haan, hebben in potentie impact op de leefbaarheid van ons dorp. De coalitie richt zich op het actief volgen van deze ontwikkelingen.

- De coalitie zet in op het ontwikkelen van een omgevingsvisie voor ons dorp
- De coalitie neemt de ontwikkeling van het gebied Binnen de Beken Zuid/Zuidwest voortvarend ter hand.

2.2 Energiezekerheid en warmte

Een betrouwbare en betaalbare energie en warmtevoorziening voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen moet voorop staan.

Een bijzonder aandachtspunt is de warmtetransitie: de verandering van hoe we warmte opwekken en gebruiken in huizen en gebouwen die is niet is gebaseerd op fossiele brandstoffen.

De overstap naar het gebruik van duurzame energie is belangrijk, maar moet wel haalbaar, uitvoerbaar en passend zijn bij de schaal en het karakter van Renswoude. Dat betekent dat wij inzetten op verduurzaming en energiebesparing, zon op het dak, lokale oplossingen en innovatie, daarnaast terughoudend zijn met maatregelen die het landschap aantasten of in de praktijk niet uitvoerbaar blijken. In dat kader is de coalitie tegenstander van grootschalige windturbines. Door de inzet op andere, voor Renswoude beter passende, duurzame oplossingen wil de coalitie de energiezekerheid borgen. Voorlichting over energiebesparing aan inwoners en bedrijven zal met kracht worden voortgezet.

De coalitie weet zich gehouden aan het door de raad vastgestelde Renswoudse bod binnen de Regionale Energie Strategie (RES), dit steeds met oog voor draagvlak, gezondheid en ruimtelijke kwaliteit.

Een belangrijk aandachtspunt in de komende jaren is de netcongestie. Daarom maakt de coalitie zich hard voor een benadering waarbij lokaal opgewekte energie zoveel mogelijk ook lokaal wordt gebruikt en opgeslagen. Dat voorkomt onnodige druk op het net en helpt om nieuwe ontwikkelingen en verduurzaming mogelijk te maken.

Vanuit dezelfde gedachte ziet de coalitie kansen voor zogeheten energy hubs op en rond de bedrijventerreinen. Zij zet in op de samenwerking met de ondernemers om de energiezekerheid te waarborgen. We onderzoeken zorgvuldig wat Renswoude precies nodig heeft en welke oplossingen daar het beste bij passen. Daarbij kijken we niet alleen lokaal, maar ook regionaal, in samenwerking met betrokken partijen, zodat kansen en oplossingen op het juiste schaalniveau worden benut en economische ontwikkeling en verduurzaming hand in hand kunnen gaan.

- De coalitie zet in op een betrouwbare en betaalbare energievoorziening voor inwoners en ondernemers, met een nuchtere en uitvoerbare koers binnen de RES
- De coalitie zet in op passende innovaties, bijvoorbeeld met energy-hubs, altijd in nauwe samenwerking met inwoners en bedrijven

2.3 Bereikbaarheid, vervoer en verkeersveiligheid

In een groeiende regio, met meer inwoners, meer bedrijven en dus meer verkeersbewegingen is mobiliteit een belangrijk aandachtspunt.

De coalitie benadrukt het belang van een goed functionerend verkeerssysteem, waarin bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in balans zijn. De gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid, maar kan dit zeker niet alleen. Samenwerking met de provincies Utrecht en Gelderland, met de regio Foodvalley en met de buurgemeenten is noodzakelijk om tot samenhangende oplossingen te komen.

Onze inzet voor Renswoude betekent dat lokale keuzes geplaatst worden in een regionale context, altijd met oog voor de schaal en het karakter van ons dorp.

Openbaar vervoer. Een goed functionerend openbaar vervoer is van belang voor de bereikbaarheid van werk, onderwijs en voorzieningen. Zeker voor inwoners die niet beschikken over eigen vervoer moet het mogelijk zijn om zich zelfstandig en betrouwbaar te verplaatsen. In kleinere gemeenten neemt de druk op het openbaar vervoer toe en is bereikbaarheid niet vanzelfsprekend.

Wij richten ons daarom op het behouden en waar mogelijk verbeteren van de bestaande OV-verbindingen. Daarbij vragen wij nadrukkelijk aandacht voor betrouwbaarheid, frequentie en aansluiting op regionale netwerken en het behoud van Veenendaal de Klomp als intercity-station. In regionaal verband wordt gewerkt aan slimme mobiliteit, waarbij onder andere het gebruik van openbaar vervoer, deelfietsen en andere alternatieven wordt gestimuleerd.

Verkeersveiligheid. Verkeersveiligheid is een blijvend speerpunt. De veiligheid van inwoners, in het bijzonder van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen en ouderen, staat voorop. De coalitie zet in op veilige schoolroutes, overzichtelijke wegenstructuren en het verbeteren van knelpunten in de verkeerssituatie. Verkeersmaatregelen moeten niet alleen gericht zijn op doorstroming, maar ook op veiligheid en leefbaarheid. De Dorpsstraat zal begin 2027 geheel opnieuw en verkeersveilig worden aangelegd. Het uitvoeren van grote onderhoudsmaatregelen bij een aantal belangrijke wegen zoals de Barneveldsestraat, Emminkhuizerlaan en de Hopeseweg, is hét moment om verbeteringen door te voeren voor de verkeersveiligheid en oplossingen voor andere knelpunten.

Bereikbaarheid. Samen met de regio Foodvalley zal de coalitie werken aan een bereikbaarheidsagenda, waarin wordt ingezet op een goede aansluiting van de regio op belangrijke corridors zoals de A1 en A12 en op het verbeteren van zowel weg- als spoorverbindingen. Tegelijkertijd wordt ingezet op het verminderen van verkeersdruk door slimmer en duurzamer reisgedrag te stimuleren.

Voor Renswoude betekent dit, dat wij blijven inzetten op goede verbindingen met omliggende gemeenten en economische centra. Daarbij is aandacht voor zowel autoverkeer als fiets- en openbaar vervoersverbindingen.

Wij kiezen voor een evenwichtige benadering: bereikbaarheid verbeteren waar nodig, altijd met oog voor de leefbaarheid van het dorp.

Rondweg en lokale infrastructuur. Een rondweg of alternatieve ontsluiting kan bijdragen aan het verminderen van verkeersdruk in het dorp en het verbeteren van de leefbaarheid. Tegelijk is dit een complex en in tijd zeer langdurig vraagstuk, waarbij verkeerskundige, ruimtelijke en maatschappelijke aspecten samenkomen.

Oplossingen moeten praktisch en haalbaar zijn, passend bij de schaal van Renswoude en met respect voor landschap en omgeving. Regionale samenwerking en afstemming met provincie en omliggende gemeenten zijn hierbij noodzakelijk, zeker gezien de toekomstige ontwikkeling rond Veenendaal De Klomp. We zijn verheugd over het onderzoek dat de provincie Utrecht naar de mogelijkheid van een rondweg uitvoert. Er zal capaciteit worden vrijgemaakt om deze ontwikkelingen nauwgezet te volgen.

- De coalitie zet in op het behouden en waar mogelijk verbeteren van de bestaande OV-verbindingen.
- De coalitie richt zich op verbetering van de verkeersveiligheid van de Dorpsstraat, de Barneveldsestraat, de Emminkhuizerlaan en de Hopeseweg.

2.4 Beheer en onderhoud openbare buitenruimte

De openbare buitenruimte van Renswoude is bepalend voor de kwaliteit van het dagelijks leven in het dorp en vraagt om een zorgvuldige, integrale en planmatige aanpak.

Goed en regelmatig onderhoud van openbaar groen, watergangen, speelvoorzieningen, de veilige (zowel technisch als verkeersveilig) inrichting van wegen, fietspaden, bruggen, trottoirs, openbare verlichting, overige objecten, enzovoorts, is noodzakelijk om de kwaliteit en beleving van de leefomgeving op niveau te houden. Minder zichtbaar maar niet minder belangrijk is het beheer en onderhoud van wat zich onder de grond bevindt. Denk aan riolering, ondergrondse groeiruimte voor bomen, kabels en leidingen.

Bezuinigingen zijn hier niet vanzelfsprekend. De coalitie zet dan in op het behoud van de huidige kwaliteit van de volledige openbare buitenruimte.

In het Integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR-plan) zijn onderhoud en vervanging meerjarig vastgelegd. Hiermee is er nog geen vastgesteld beleid voor sectorale disciplines als groen, bomen, water, bodem, klimaat, wegen of klimaatadaptatie.

Dit beleid moet aansluiten op maatschappelijke pijlers als Sociaal en veilig, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving, sterke economie, vitaal buitengebied, duurzame toekomst (w.o. rentmeesterschap). Voor de openbare ruimte kan het beleid worden ondergebracht in een Omgevingsprogramma 'Waardevolle Openbare Ruimte'.

- De coalitie zet in op het gezamenlijk met de raad en inwoners opstellen van een omgevingsprogramma : 'Waardevolle Openbare ruimte'
- De coalitie zal een nota kapitaalgoederen t.b.v. dit omgevingsprogramma ter besluitvorming aan de raad voorleggen.

2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving bouw

Door duidelijke regels, goede communicatie en consequente handhaving zorgen we voor een eerlijke en betrouwbare uitvoering van het bouwbeleid in Renswoude. Daarbij geeft de gemeente altijd het goede voorbeeld.

Initiatieven van inwoners en ondernemers verdienen een positieve en meedenkende benadering, waarbij de gemeente faciliteert binnen de geldende kaders. Tegelijkertijd is handhaving onmisbaar om de kwaliteit van de leefomgeving te waarborgen.

Regels zijn niet vrijblijvend en handhaving moet consequent en rechtvaardig plaatsvinden, waarbij duidelijkheid vooraf centraal staat. Dit betekent dat inwoners moeten weten waar zij aan toe zijn en dat besluiten zorgvuldig worden toegelicht.

- De coalitie streeft naar het verbeteren van de informatievoorziening aan de voorkant en tijdens het proces, zodat inwoners en bedrijven goed op de hoogte zijn van indieningsvereisten en voortgang van hun aanvraag.
- Als verzoeken van initiatiefnemers ruimtelijk niet mogelijk zijn, wordt geadviseerd over wat wel mogelijk is.

3. Sociale leefomgeving

De kracht van Renswoude ligt in de onderlinge verbondenheid en de bereidheid om voor elkaar klaar te staan. De samenleving wordt niet gevormd door de overheid, maar door inwoners, gezinnen, verenigingen, kerken en vrijwilligers.

Renswoude heeft een traditie met het organiseren van evenementen en activiteiten voor en door de mensen uit ons dorp. De coalitie is trots op de onderlinge saamhorigheid die deze traditie mogelijk maakt. Het waarborgen van de veiligheid voor organisatoren en deelnemers is daarbij essentieel net als nadrukkelijke aandacht voor de belangen van omwonenden.

Tegelijkertijd zien we dat de samenleving verandert. Landelijke en internationale vraagstukken en de daarbij behorende spanningen, spelen ook in Renswoude.

De coalitie wijst iedere vorm van geweld af. Een gezamenlijke visie op leefbaarheid en sociale cohesie zijn dan ook nadrukkelijk onderdeel van de met inwoners op te stellen “visie Renswoude 2050”.

Meedoen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom is het van belang te blijven investeren in een sterke sociale basis, waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en versterken. De gemeente heeft hierin een ondersteunende en verbindende rol: dichtbij, toegankelijk en met oog voor de menselijke maat.

De coalitie zet in op het versterken van de sociale basis, het vergroten van zelf- en samenredzaamheid en het voorkomen van problemen. Preventie, vroeg-signalering en samenwerking met partners zijn hierin leidend.

Zorg en ondersteuning moeten dichtbij worden georganiseerd, met ruimte voor de wensen van de zorgvrager. Niet ieder probleem vraagt om professionele hulp; vaak ligt de kracht in de directe omgeving. Daarnaast moet passende ondersteuning beschikbaar zijn wanneer dat nodig is.

De gemeente werkt hierin samen met partners zoals onderwijs, zorg, welzijn en vrijwilligers. Door deze samenwerking te versterken en beter op elkaar af te stemmen, kunnen vragen van inwoners sneller en effectiever worden opgepakt. Zo bouwen we aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zorg en ondersteuning toekomstbestendig blijven.

De coalitie is voornemens hiervoor zo nodig extra ambtelijke capaciteit in te zetten om het risico op grotere zorgproblematiek in een later stadium te beperken.

Vluchtelingen zijn als vanouds welkom in Renswoude. De opvang van Oekraïners is daarvan een mooi voorbeeld. Vanzelfsprekend zijn de wettelijk kaders uitgangspunt voor ons handelen. Maar essentieel is dat steeds gelet wordt op de draagkracht en het absorptievermogen van ons Dorp. De coalitie richt zich dan ook nadrukkelijk op het zoeken van regionale oplossingen.

3.1 Gezinnen, Jeugd en Jongeren

In Renswoude groeien de meeste kinderen op in een veilige en betrokken omgeving, met korte lijnen tussen gezinnen, scholen, verenigingen en zorgpartners. Dit vormt een sterke basis. Tegelijk zijn er zorgen over een deel van de jeugd, bijvoorbeeld op het gebied van ontwikkeling, gezondheid en middelengebruik. Daarom is het noodzakelijk om blijvend te investeren in goede jeugdzorg, met de nadruk op preventie. We kijken naar wat gezinnen en hun omgeving nodig hebben om mee te doen, te ontwikkelen en kansrijk op te groeien.

Hierbij staat een gezonde, veilige en stimulerende omgeving centraal; thuis, op school en in de vrije tijd. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding, maar de omgeving speelt hierin een belangrijke ondersteunende rol. Deze is onmisbaar bij het oplossen van de hulpvraag van een gezin. Hulp wordt daarom zoveel mogelijk georganiseerd in en met die omgeving.

De coalitie zet in op laagdrempelige voorzieningen en ondersteuning dichtbij huis, die bijdragen aan gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Door problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken, kan worden voorkomen dat zwaardere en langdurige zorg nodig is. Het beleid richt zich daarom op het versterken van de sociale basis, het ondersteunen van gezinnen en het normaliseren van hulpvragen: niet ieder probleem vraagt om specialistische zorg.

Concreet wordt ingezet op het versterken van het opvoedkundig klimaat door samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en het Dorpsteam. Er wordt geïnvesteerd in programma's die bijdragen aan het mentale welbevinden en de veerkracht van kinderen en jongeren. Hiermee wordt bijgedragen aan schoolaanwezigheid en worden problemen op het vlak van middelengebruik en ontwikkelingsachterstanden voorkomen.

Jongerenwerk speelt hierin een belangrijke rol door aanwezig te zijn op plekken waar jongeren samenkomen, signalen vroegtijdig op te vangen en ondersteuning te bieden waar nodig. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met scholen, verenigingen en het Dorpsteam. Daarnaast zetten we ons in voor voorschoolse educatie voor aandachtsgroepen in Renswoude, zodat alle kinderen een goede start maken op de basisschool.

De coalitie zet ook in op de samenwerking in regionaal verband. Want een gezamenlijke aanpak van gemeenten, onderwijs en zorgaanbieders is essentieel, met gedeelde verantwoordelijkheid voor zowel opgaven als oplossingen. Hierbij moeten scherpe keuzes worden gemaakt in de ambtelijke inzet; de coalitie maakt zich hard voor het loyaal leveren in regionaal verband en houdt een scherp oog voor het concrete belang van de inwoners van Renswoude.

3.2 Participatie

Werk en ondernemerschap zijn van groot belang voor ons bedrijvige Renswoude. In het Regionaal Werkcentrum Foodvalley zoeken werkgevers, werknemers, gemeenten, UWV en onderwijsinstellingen samen naar oplossingen voor de arbeidsmarkt.

Inwoners die dat nodig hebben, krijgen vanuit de Participatiewet ondersteuning om (weer) aan het werk te kunnen. Deze wet wordt de komende jaren aangepast om gemeenten meer ruimte te geven voor maatwerk. Daarmee verbeteren we de lokale en regionale dienstverlening aan inwoners die kunnen werken en aan inwoners die aangewezen zijn op een bijstandsuitkering.

3.3 Maatschappelijke ondersteuning

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat centraal dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. De gemeente ondersteunt waar nodig, maar gaat uit van wat inwoners zelf kunnen, eventueel met hulp vanuit hun netwerk.

De druk op de Wmo neemt toe, terwijl budgetten onder druk staan. Daarom zetten wij in op het versterken van de sociale basis en het voorkomen van zwaardere zorgvragen. Door vroegtijdig ondersteuning te bieden en samen te werken met inwoners, mantelzorgers en vrijwilligers, kan de vraag naar intensieve zorg worden beperkt. Het Dorpsteam speelt hierin een centrale rol als laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen over zorg, welzijn en ondersteuning.

Renswoude vergrijst en het aantal ouderen neemt de komende jaren toe. Daarmee neemt de zorgvraag toe, onder andere door het stijgende aantal mensen met dementie. Dit vraagt om een gerichte aanpak, waarbij zelfstandigheid, welzijn en passende ondersteuning centraal staan. De coalitie zet erop in dat ouderen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen, met behoud van kwaliteit van leven. Daarom richten wij ons op het versterken van zelfredzaamheid. Dit doen we door de inzet van vrijwilligers, de ondersteuning van mantelzorgers en door passende voorzieningen dichtbij huis aan te bieden. Ook in het woningaanbod is dit een belangrijk aandachtspunt. De ontwikkeling van het Borgwalterrein draagt hieraan bij.

3.4 Welzijn

Welzijn vormt de basis voor een sterke en verbonden samenleving. Door te investeren in welzijn en sociale samenhang, voorkomen we zwaardere problemen en versterken we de kracht van de samenleving als geheel. In Renswoude komt dit tot uitdrukking in het actieve verenigingsleven, de betrokkenheid van inwoners en de belangrijke rol van maatschappelijke organisaties, kerken en vrijwilligers.

De coalitie zet in op het versterken van deze sociale basis door het ondersteunen van verenigingen, vrijwilligersinitiatieven en maatschappelijke organisaties. Ontmoeting en participatie staan hierbij centraal, omdat deze bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid, het vergroten van welzijn en het versterken van de onderlinge verbondenheid. In multifunctioneel centrum De Hokhorst komen deze functies samen. Een goede samenwerking met de SWO, de bibliotheek en het Taalhuis is essentieel om ontmoeting, participatie en zelfredzaamheid te bevorderen.

3.5 Gezondheid

Gezondheid is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in de samenleving. Een gezonde leefstijl en een omgeving die dit ondersteunt zijn daarbij cruciaal. Preventie en bewustwording spelen hierin een centrale rol. Hiervoor is het noodzakelijk dat de samenwerking in de sociale basis en de eerste lijn wordt versterkt.

Volgens het gemeentelijk beleid gaat gezondheid verder dan de afwezigheid van ziekte en omvat het ook welzijn, veerkracht en de mogelijkheid om regie te voeren over het eigen leven. Daarom zet de coalitie in op een brede benadering van gezondheid, waarin ook factoren als leefomgeving, sociale contacten en participatie worden meegenomen. Mentale gezondheid is hierbij een belangrijk speerpunt.

Concreet betekent dit dat wordt gewerkt aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, met aandacht voor bewegen, voeding en het voorkomen van middelengebruik. In samenhang met landelijke en regionale programma's, zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), wordt ingezet op preventie en het versterken van de gezondheid van inwoners.

- De coalitie richt zich op preventie bij de jeugdzorg en versterkt daartoe waar nodig de ambtelijke capaciteit.
- De coalitie zet in op het versterken van deze sociale basis door het ondersteunen van verenigingen, vrijwilligersinitiatieven en maatschappelijke organisaties.
- De coalitie hecht belang aan het versterken van zelfredzaamheid. Dit doen we door de inzet van vrijwilligers, de ondersteuning van mantelzorgers en door passende voorzieningen dichtbij huis aan te bieden

3.6 Openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing

De coalitie wil dat Renswoude een veilige, leefbare en weerbare gemeente blijft, waar inwoners, bezoekers en ondernemers zich prettig en veilig voelen. Veiligheid vormt een belangrijke basis voor het wonen, werken en samenleven in ons dorp. Daarom zetten wij in op een integrale aanpak van openbare orde en veiligheid, met duidelijke prioriteiten en een sterke samenwerking tussen gemeente, politie, veiligheidsregio en maatschappelijke partners. Hierbij betrekken we inwoners actief, bijvoorbeeld via meldingssystemen en buurtinitiatieven, zodat kleine problemen sneller worden gesignaleerd en aangepakt. De coalitie zet ook actief in op bijvoorbeeld het jeugd- en jongerenwerk in onze gemeente en de samenwerking met ons dorpssteam.

Een veilige leefomgeving vraagt om duidelijke regels en zichtbare handhaving. Regels moeten uitlegbaar, uitvoerbaar en handhaafbaar zijn. Waar mogelijk zetten wij in op preventie, het gesprek en vroeg signaleren. Daar waar grenzen worden overschreden treden wij zichtbaar en consequent op tegen overlast, vernieling, intimidatie en criminaliteit. De coalitie streeft naar actualisatie van de algemene plaatselijke verordening (APV)

Ondermijning en maatschappelijke weerbaarheid.

Vormen van criminaliteit worden steeds georganiseerder en minder zichtbaar. Als kleine gemeente met een groot buitengebied blijven wij alert op ondermijnende criminaliteit en misbruik van onze voorzieningen en regelgeving. Samen met onze partners investeren wij in bewustwording, samenwerking en een weerbare organisatie en samenleving.

Tegelijkertijd vragen maatschappelijke weerbaarheid en crisisbeheersing juist nu om extra aandacht. De gespannen internationale situatie en risico's rondom de uitval van vitale voorzieningen laten zien dat ook onze samenleving kwetsbaar kan zijn voor langdurige verstoringen. Daarom zet de coalitie samen met de veiligheidsregio in op het vergroten van de weerbaarheid van ons dorp tegen bijvoorbeeld langdurige stroomuitval, cyberaanvallen en andere crises.

- De coalitie zal de algemene plaatselijke verordening (APV) actualiseren en aan de raad voorleggen.
- De coalitie zal een nieuw integraal veiligheidsplan (IVP) opstellen
- De coalitie zet in op het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid

4. Dienstverlening en bestuur

4.1 Participatie en burgerinitiatief

De coalitie vindt dat inwoners actief betrokken moeten worden bij beleid dat hen raakt. Daarom geven we actief uitvoering aan de Wet versterking participatie op decentraal niveau. Deze wet heeft als doel de betrokkenheid van inwoners te versterken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van gemeentelijk beleid. Uiterlijk in 2027 zal de coalitie een nieuwe participatieverordening aan de raad voorleggen, waarin vooraf duidelijk wordt hoe, wanneer en waarover inwoners mee kunnen doen bij beleidsontwikkeling in brede zin.

Daarnaast introduceert deze wet het zogenaamde uitdaagrecht: inwoners kunnen de overheid uitdagen om bepaalde taken aan hen over te dragen, bijvoorbeeld het beheer van een park of buurthuis.

Voor ons betekent dit dat participatie niet een “meepraat-maar-ik hoor-nooit-wat-terug” principe is, maar een structurele manier wordt om inwoners invloed te geven, lokale kennis te benutten en transparant te laten zien wat er met hun input gebeurt.

- De coalitie zet actief in op het uitdaagrecht voor inwoners en bedrijven en zal een nieuwe participatie-verordening aan de raad voorleggen

4.2 Verbetering dienstverlening

De coalitie wil dat de dienstverlening van de gemeente Renswoude betrouwbaar en dichtbij blijft. Uit het rekenkamerrapport blijkt dat inwoners de dienstverlening in grote meerderheid positief beoordelen (gemiddeld 7,8), waarbij vooral vriendelijkheid en betrokkenheid van medewerkers hoog scoren. Dat sluit aan bij onze uitgangspunten: dienstverlening moet persoonlijk zijn, aandacht hebben voor mensen en afspraken nakomen, juist omdat Renswoude een kleine gemeente is waarin korte lijnen en maatwerk mogelijk zijn. Tegelijk laat het rapport zien dat niet iedereen even tevreden is en dat verbetering nodig is. De coalitie richt zich daarom op duidelijkheid en voorspelbaarheid: we stellen (meetbare) doelen en servicenormen vast, rapporteren daar periodiek over aan de raad en herhalen het klantwaarderingsonderzoek om de kwaliteit structureel te monitoren. De coalitie maakt werk van een consistente dienstverlening en een betere aansluiting tussen dat wat inwoners verwachten (voorkeur voor telefoon en loket) en wat de gemeente wil stimuleren (digitale dienstverlening), met nadrukkelijke aandacht voor heldere communicatie en toegankelijkheid voor iedereen.

- De coalitie zal dienstverleningsdoelen aan de raad voorstellen en dienstverlening bestuurlijk onderbrengen als een aparte portefeuille

4.3 Financiële uitgangspunten en kaders

Renswoude blijft zelfstandig. Een gezonde begroting is daarvoor essentieel. De lasten voor inwoners en ondernemers stijgen. Dit houden we in het oog. We gaan zorgvuldig om met onze gelden en zijn terughoudend waar dat kan. Daarnaast willen we eerlijk zijn over hoe de begroting werkt: kosten die

we niet ergens dekken, gaan ten koste van voorzieningen waar iedereen gebruik van maakt: de wegen, het groen, de zorg, de school.

De coalitie kiest voor een eerlijke en navolgbare lijn, met gezond verstand en oog voor de menselijke maat. We laten in de begroting zien wat de gemeente werkelijk kost. De kosten voor het onderhoud van ons dorp, voor zorg en voor voorzieningen stijgen ieder jaar mee met de lonen en prijzen. Wij vinden het verantwoord en eerlijk om die ontwikkeling aan beide kanten van de begroting op dezelfde manier door te rekenen. Daarom indexeren we zowel inkomsten (zoals de OZB) als uitgaven met de prijs Bruto Binnenlands Product (pBBP), dezelfde index die het Rijk hanteert voor de algemene uitkering. De algemene uitkering ramen we voortaan op constante prijzen.

Voor afval en riool geldt al jaren als uitgangspunt dat de tarieven kostendekkend zijn. Zo draagt de gebruiker de kosten die hij veroorzaakt en komt de rekening niet bij anderen terecht. Vanuit hetzelfde principe van eerlijke toerekening trekken we de lijn breder door naar gemeentelijke diensten. Kosten worden zo eerlijk en realistisch mogelijk toegerekend aan de activiteiten waar ze bij horen. We waarderen ons bezit volgens de reële restwaarde. Bij ons gemeentelijk woningbezit voeren we een verantwoord huur- en investeringsbeleid, in lijn met de Nationale Prestatieafspraken.

Een gezonde begroting vraagt niet alleen om voldoende inkomsten, maar ook om verstandige uitgaven. We richten ons op onze kerntaken en vragen ons bij elke euro af of die bijdraagt aan de kwaliteit, leefbaarheid of toekomstbestendigheid van ons dorp.

Structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Dat is en blijft het uitgangspunt. Incidentele meevallers gaan in principe niet naar vaste uitgaven en lasten schuiven niet onnodig door naar toekomstige generaties. De algemene reserve houden we op peil.

- De coalitie indexeert inkomsten en uitgaven met de prijs Bruto Binnenlands Product (pBBP) en raamt de algemene uitkering op constante prijzen.
- De coalitie hanteert kostendekkende tarieven voor afval en riool.
- De coalitie houdt de algemene reserve op peil en zorgt dat structurele uitgaven gedekt zijn door structurele inkomsten.

4.4 De werkorganisatie

De coalitie is trots op de huidige werkorganisatie. Voor ons staat voorop dat de organisatie ondersteunend moet zijn aan het bestuur én aan de inwoners van Renswoude. Belangrijk is dat de gemeentelijke organisatie haar taken goed uitvoert, met oog voor kwaliteit, continuïteit en de menselijke maat. De coalitie zet in op het behoud en de professionele doorontwikkeling van de organisatie. Van belang is dat deze intern op orde blijft en naar inwoners en bedrijven toe herkenbaar en aanspreekbaar is. Daarbij is continuïteit in de eerste lijns-contacten met inwoners (zoals voor onderhoud, burgerzaken, receptie, Wmo, jeugdhulp en vergunningverlening) een belangrijk speerpunt. Onze ambtenaren moeten kennis hebben van de Renswoudse samenleving. Een goede balans tussen uitbesteed werk, inhuur en vast personeel is daarbij belangrijk.

Samenwerking met andere gemeenten of organisaties kan nuttig zijn wanneer dit de kwaliteit of doelmatigheid verbetert, maar mag niet leiden tot verlies van lokale invloed of bestuurlijke afstand.

- De coalitie zet in op de doorontwikkeling van een veerkrachtige, Renswoudse werkorganisatie.